

מיכל 99
 תיק 1
 מעטפה 33

גאוגרפיה

33. תאוצות גאוגרפיה

- חוצה לארץ קטן-הספר, אצלם תאריך שנת ה-25 לקריה
- 1954? קטע ממקור אצל ויצמן
 - 1934 גרשים בניצנים שגורן ע"י יצחק גלבר
 - 1982 קטע מבין מסלול. החברה להגנת הטבע
 - 2007 גאוגרפיה קטן 6, בדיסק סייד ביסלר
 - 1990 "קטע מיכילון של קריה" - מנתח כספי

ארכיון קריית אונו	
מיכל 99	תיק 1
מעטפה 33	
נרשם:	מאת ארקובסקי
נסרק:	
נבדק:	

99
1
33
מכיל
מ
מ

גידול התקציב משקף את גידולה של הקריה

אחת ההוכחות לגידולה של קריית אונו, משמש התקציב השנתי של הקריה. בשנת 54/55 הסתכם התקציב השנתי הראשון בסך של - 103,092 ובשנת התקציב העטירית 63/64, מסתכם התקציב הרגיל בסך - 2,200,000 ל"י והתקציב הלא רגיל בארבע מיליון לירות.

הרכב המועצה המקומית הנוכחית

בבחירות האחרונות למועצה נבחרו 9 חברים מ-6 סיעות והם: יעקב כהן ראש המועצה, נחמיה בוקצ'ין סגן ראש המועצה וממלא מקומו וסמי כץ סגן ראש המועצה, שבתי צבייר, גזית מנחם, זמן נוימן, ויקטור שהרבני, יחזקאל עסלאן ולוינסון יוסף - חברי המועצה. המועצה המקומית מסתייעת ב-13 ועדות. המועצה מתכנסת לפחות פעם אחת בחודש וההנהלה - אחת לשבוע. החלטות הועדות - סעד, תברואה, חנוך וכו' - מובאות לאשור מליאת המועצה. מנגנון המועצה מעסיק 150 עובדים.

מאז קיומה של המועצה המקומית, נקבעו 35 חוקי עזר מקומיים, המתייחסים לתום שפוטה של המועצה או לתחום בנין ערים.

תכניות פתוח ובנין

מטרה המועצה המקומית להפוך את קריית אונו לעיר סוזרת ומתוכננת לאוכלו-סיה בת חמישים אלף נפש.

ועדה ארכיטקטונית מיוחדת וועדת מאור, מטפלים בנושא זה וחלק גדול מהכבישים החדשים הנסללים עתה בקריה מבוצעים לפי תכנית הבנוי החדשה של הקריה.

בעית שכונת גבעת ברכה מעסיקה את המועצה שנים רבות, אולם כל עוד המעברה הייתה קיימת. לא הייתה אפשרות לטפל בנושא זה. עם חסול המעברה והעברת המשתכנים לבתיים חדישים ונוחים, החלה המועצה המקומית לטפל בבעיה זו והתגבשה הצעה להרוס את המבנים הישנים של השכונה ולקיים בתים מרווחים במקביל לסיגנון הבניה החדש.

קצב ביצועה של תכנית זו, לוי ברצונם של תושבי שכונת ברכה לטפר את רמת דיורם ובכך לטפר את רמת החיים בכלל.

רשת כבישים

המועצה המקומית פעלה רבות, משך שנות קיומה, לסלילת כבישים פנימיים וחיצוניים לנוחיות התושבים וכיום מצויה בקריה רשת כבישים ענפה ומסועפת.

עתה, עומדים להרחיב את הכבישים הקיימים, מיד עם גמר עבודות הביוב במקום, אשר יפתרו בעיות רבות.

המועצה המקומית התקשרה בחוזה עם מיטר בונה, שהיקפו מגיע לסך של מיליון ל"י לבצוע ההרחבה של הכבישים.

קיראון - שכונה חדישה בקריה

חג חצי היובל לקריה ו-10 שנים למועצה המקומית עומד בסימן המפנה החדש - הקמתה של שכונת הגנים החדשה "קיראון".

שכונה זו תשתרע על שטח של 400 דונם, שעליהם מוקמים יוקמו בתי מידות בני 5, 8 ו-12 קומות, שהנם נגוד מוחלט לאיזור הווילות שבקריה אונו הותיקה בני קומה - קומתיים. שכונה זו תכיל מרכז מסחרי מודרני, בתי ספר, אזור למלאכה קלה ומרכז בידור מקומי. עבודות הפתוח של האיזור יבוצעו ע"פ קיראון והיקפו ייקבע ע"י מטרד השכון והמועצה המקומית. עבודות אלו יכללו סלילת כבישים, מדרכות, גנון צבורי, מגרסי משחקים לילדים, תאורה צבורית, ניקוז מקיף בכל השטח וכו'.

נזכור את אלה שבזכותם הוקמה קריית אונו

קריית אונו הגיעה הלום, הודות למסירותם ולדבקותם במטרה של 40 התושבים הראשונים - ותיקי הקריה!

נזכור את מעשי הגבורה. עוזר ההחלטה והמאבק למימוש של הנשורה - נזכור

ז"ל	הגב' הורוביץ	ז"ל	פייבוש
ז"ל	הגב' פרידריך אסתר	ז"ל	אילטבסקי
ז"ל	הניגסברג אלי	ז"ל	אונגר
ז"ל	כירינבאום	ז"ל	בוים
ז"ל	ד"ר יורמן	ז"ל	פייזר
ז"ל	ברנרד	ז"ל	דר' שורץ

נזכור גם את בנינו היקרים, אשר נפלו חיל במלחמת השחרור למען תקום מדינה יהודית, שתעניק בטחון ובית אב לבני עם ישראל הנרדפים:

ז"ל ברסלר אברהם
ז"ל הניגסברג צבי
ז"ל ליטוין זאב
ז"ל וואלך מיכאל

נזכור כי הודות למסירותם ונאמנותם של חלוצינו ולוחמינו, זכינו בחופש ולחיים במדינת ישראל ובקרית אוננו.

נכבד את זכרם לעד! (תלמידי בתי הספר, יכבדו את זכרם בדומיה של שתי דקות).

מספר 99
מספר 1
מספר 33
מספר 37
מספר 3
מספר 37
מספר 37

קרית אונו בעבר, בהווה ובעתיד

חוזר למורי בתי הספר

25 שנות קיומה של קרית אונו מבטאות, למעשה, תקופה של חלוט הישוב העברי בארץ והתגשמותו, מאבק לחיים של ראשוני המתישבים בפלסטינה, כנגד נחשולי האיבה הערביים ועמידתם הגאה של מיסדי המקום ודבקותם במטרה - הקמת ישוב עברי נוסף, כצעד קדימה להקמתה של מדינת ישראל.

אונו בקדמותה:

קרית אונו של היום גובלת עם בקעת אונו, אשר היתה בימי קדם עיר חשובה ועל שמה נקראה הבקעה כולה.

אונו נמנית גם בין הערים אשר בנה שמר, מצאצאי בנימין "ובני אל פעל, עבר ומסעמס ושמר, הוא בנה את אונו, את לוד ובנותיה" (דברי הימים א', ח', יב').

השם נזכר בתקופת עזרא ונחמיה (עזרא ב' - יא', ל"ח) - תושביה "בני אונו" השתתפו בבנין חומות ירושלים.

במאה הי"ח ישבו באונו חכמים מפורסמים וביניהם רבי י. בן דוסתאי אשר אמר "מלוד לאונו - שלוש מילין, פעם אחת הקדמתי בנסף והלכתי עד קרטולי בדבש של תאנים".

מחוך פפירוס מצרי (291 לפנ"ה) למדנו כי במאה השלישית היתה "אונו" בעלת מעמד של מועצה (בולי).

קרית אונו ישוב עברי חדש

מחוך רצון להגדיל את צפיפותם של היטובים העבריים ולהגדיל את שטחי הישוב העברי בפלסטינה, החליטו המוסדות הלאומיים לרכוש, בדצמבר 1937, את קרקע האזור ליד תל-ליטווינסקי וכפר אז"ר, לאכלסה בתושבים יהודים ובכך להעניק בטחון יתר ליטובי הסביבה. לועד הארגון לנהל מ"מ עם הקרן הקיימת לעליה על הקרקע נבחרו אדלר, מ. וואלך ז"ל, זיידמן, זייף ופישר.

סומר הקרקעות של קק"ל באותה תקופה היה אלחנן ליוטין, תושב קרית אונו בהווה המספר:

בשטח נטו את אוהליהם שבט גליה ובראשו הסייך אבו חיסמן, שבט עמ"א ראט שבר כוחו שימש עבדלאה אבו עג'לן ושבט מוגרביה.

הקרקע נרכשה בהדרגה ובקטיים רבים לאור החלטת ועדת פיל, אך למרות הכל הגיעו ממדי השטח ל-280 דונם, שנוספו עליהם 120 דונם מאדמת כפר אז"ר.

בשטח 1939 התקיימה העליה על השטח, ללא כל גינוני טכס. ביולי באותה שנה, הוחלט בחפירת התעלה הראשונה להנחת קוי מים וסלילת הכביש הראשון לכפר אונו.

לבטי בנין

הקמת 30 הבתים הראשונים עוררה בעיות כספיות. י. זיידמן, מראשוני התושבים בכפר, מספר: חב' "ניר", חב' שתופית להתישבות העובדת. עמדה לממתן את בנית הבתים הראשונים ומנהלה דאז, ל. שקולניק - לוי אטכול, ראש הממשלה ושר הבטחון, עיכבו את אשור ההלואה ורבים אלה שהיו שותפים ללבטים והסוטים אלה. הישוב היה רחוק מאד מעיריהודית ומוקף ערבים שודדים, גנבים ורוצחים.

בהתערבותו של אברהם הרצפלד, הוחלט להקים את הבתים הראשונים בקריה. מחיר הדירה שהוקמה על שטח של דונם אחד (48 מטר מרובע בניה) נקבע לטף - 135 לא"י, אשר רבים התקשו לסלמו בזמנו.

בעיות בטחון

בעיות בטחון התחילו לצורף מאחר ותושבי הכפרים הערביים הסמוכים - עפר ענא, סקיה, יהודיה ופרדסים שהיו מאוכלסים בערבים - התחילו להתנכל לישוב העברי וגנבות ושווד בוצעו לא רק בלילות אלא גם לאור היום!

בראשית ההתארגנות של חיים הצבוריים בכפר, נוסדה יחידת "הגנה" ובראשה הוצב א. ויטאיניאק.

לכפר אונו היו שנות ההעפלה והמרי (1946 - 1947) חמורות במיוחד, כאשר

X

לרוע המזל, נקבע גבול המחוז הצבאי בדיוק ליד בריכת כפר אוננו והא
העברים שוכנו על הגבעה הסמוכה - הלוא היא "גבעת ברכה".
רבים מהעולים החדשים מעפילי "ברכה סולד" שהיו אסורים בגבעה, הצטרפו
להגנה וחיזקו את שורותיה.

השתרשות הישוב

הישוב החדש התגבש והשתרש במקום מסכנו והאוכלוסיה גדלה באחוז קטן
בשנים הראשונות. ב-15/3/1945 נערכה בכפר החדש חגיגה גדולה להקמת 25
הבתים הראשונים, 20 שנה להסתדרות ושנה לכפר.

41 13

על החגיגות פורסם בעתונות:

"אדמה צחיחה, מקום סכנה לעובר ושוב ומארב לרוצחים וסודדים, ע
כפר עברי מבהיק ביופיו ומוסף בסחוף לסביבה".

דוגמה אופינית לגבושו ולארגונו של הישוב משמשת עלילת שמאי זייף,
הכפר הראשון, שחלה במחלה אנושה וממושכת.

כל חברי הכפר תרמו, במאורגן, תרומת דם קולקטיבית והצילו את חיי

הקמת מועצה אזורית "אוננו"

באוגוסט 1950 הוקמה המועצה האזורית אוננו, לאחר דיונים במוסדות
והממשלה. המועצה האיזורית הקיפה, כצד אחד, את כפר אוננו וגבעת ברכה
אופי עירוני ומצד שני, כפר אז"ר ואפעל שנשאו אופי חקלאי.

גוף מוניציפלי זה הקיף 9000 דונם ותפקידו היה לתאם וליעל את השרות
לאוכלוסיה.

לראש המועצה הראשון התמנה מר זלמן מסחרי ולידו מועצה ממונה.

במשך שלש השנים הראשונות לקיום המועצה גדלה האוכלוסיה הכללית וה
לרובה בערך. בוצעו פעולות פתוח שונות, כולל סלילת כביש ובניית בית ספר
למעברה. כמוכן, בוצעו עבודות צבוריות מגוונות ועבודות בניה ופתוח בקו
מידה גדול.

בבחירות הראשונות למועצה האזורית שהתקיימו ב-5 למאי 1953 נבחרו 2
חברי מועצה במורכבת מנציגי המפלגות והישובים המאוחדים.

באותו יום נבחרו חברי הוועד המקומי הראשון של קרית אוננו שהוכר רש
ע"י הממשלה. מהפרכים של ישיבות הוועד מזדקרת תמונה של אי שביעות רצ
מהשותפות עם כפר אז"ר ואפעל, אשר השתדלו לקיים את אופים החקלאי בה
שכפר אוננו הפך ליישוב עירוני מובהק עם שרותים מגוונים.

מועצה מקומית נפרדת - קרית אוננו

ב-12.3.54 נשלח מכתב ע"י הוועד המקומי קרית אוננו לשר הפנים בחתימת
יו"ר הוועד המקומי מר י. כהן, אשר ציין שאין אפשרות, בתנאים הקיימים,
לספק את הדרישות הקיימות של המקום ודרש הקמת מועצה מקומית נפרדת לקר
אוננו.

מסרד הפנים נענה לדרישה וביום 25.9.54, פורסם בקובץ התקנות מס' 8
בחתימת מר יוסף סרלין שר הבריאות ומ"מ שר הפנים, על הקמתה של המועצה
המקומית קרית אוננו.

צעדים ראשונים למועצה

מועצה קרית אוננו החדשה והממונה, החלה את פעולתה במרץ רב והחלה ל
חוקי עזר למניעת הבניה הבלתי חוקית שהתפשטה והגיעה לממדים גדולים ופ
קטות בתכנון הקריה, לספל בבעיות סעד של תושבי המעברה, להתקין צנורות
ניקוז ובכך למנוע הצפות שטחים ובתים, להסלים סלילת כבישי גישה נוספים
לקרית ולמעברה.

ב-27.7.55 נבחרה המועצה המקומית הראשונה והשתתפו בבחירות 4130 ת
מועצה זו כללה את יעקב כהן, צ'יטאיט דוד, רוקנשטיין אליעזר, כצנלסון
חיים אבנון, מרדכי מרקוביץ, יצחק סעדי, דוד ארליס ויוסף לוינסון.

"סיפורי אר קריה"
50 שנה לקריה אלע
40 שנה למחלקת הכותל

המחלקה האלמנה
42 שנה
3 ימים
26 שנה

עסקנים וראשים על שכמך טופחים
זה אנו! בזכותנו נהיית קרית-מלך רב
וילות עטורי גינות ובצידים רבי קומות.

פגשתי אותך כפר אונו
כסדור עבודה בבניין
מלשכת העבודה בבני-ברק נשלחתי
כחייל משוחרר מגיע לי - כי נלחמתי.

מצאתי אותך תקועה
בתוך פרדסים פורחים ועוזבים
טובעת בתוך ים של חול
עץ בודד וכביש רעוע בסגנון המערב הפרוע.

בגבעת-ברכה חצץ, מלט ולוחות מפוזרים
פועל זה תוחב כלונסאות לשנור גריס,
זה אדמה מיישר
אחראי עומד עליהם - בפועלים מאץ.

דוד ויוסיל הטפסנים, הפטישים בצד
כאילו אקדח חוגר
בין דפיקת מסמר למסמר
דברי פוליטיקה תוקע
תגיד לי ! - במי אתה בוחר?

הרב שלום בחמור מושך
כספי בלוקים מעמיס

סיפורה של קריה

50 שנה להיווסדה של קרית-אונו
40 שנה למועצת פועלי קרית-אונו

מאת מנחם כספי

קרית אונו במקורות אינה עשירה
פה ושם פסוקים במקרא ובאגדה.
בדברי הימים: "שמר מבני בנימין בונה אותה"
בנחמיה: "סנבלט וגשם מזימות חורשים בה".

בזמנו כנקודת ספר הישוב אונו מוקם
הגנה על תל-אביב ורמת-גן
אדיר הפצם של אנשי כפר אוזיר העובדת
בהגנה על כפרם הבודד את אונו כשותפת.

אדמה צחיחה אונו - המקום סכנה
אין מים, באויר יריות
כגנבים בלילה, לכאר כפר אוזיר מתחברים
חמס צועקים - במים אתם לא חברים.

זמן רב היית אונו בשוליים כמבויישת
כשהזכירו את פרוייקט קראון
את שמך לא הזכירו
"זה רק בין רמת-חן לסביון".

ב-50 לקיומך על יופיך המון מחזורים

מאת קריה, מוזיאון
99 שנה
1 יום
33 ימים

אוסף 154
מ"ס 17
2/2008
גמ"ק: קאן גאצרוג

4 חלקי ה/החלוא

ק"מ
אשק/החלואה
ק"מ

מ"ס 99
מ"ס 1
מ"ס 33

מי היה הגרעין הראשון בקריית-אוננו ?

אגודה שתופיה לשכון פועלים שכ' אוננו בע"מ, מנתה 40 חבר (בחי אב) עלתה על הקרקע בשנת 1938 על אדמת הקרן הקיימת לישראל בגוש 6492 כיום מונה האגודה בערך 100 משפחות המרוכזות כולן באותו גוש. את השכון בנה "סולל בונה".

מי הקים את השכונים החדשים?

בשנת 1947 החלה "רסקו" לבנות את השכון גבעה=ברכה, ואחריה בנתה "עמידר" שכון שני לעולים. הגושים 6494 6495, נבנו ע"י ההסקו ועמידר. בשנת 1950 החלו להקים את שכון החיילים המשוחררים בגוש 6493 והמונה 101 בחי אב כמו כן בנה הועד המקומי 100 יחידות נוספות למשחכנים בודדי (בתוכם קבוצת חברי "דחפר" וקבוצת עובדי חברת חשמל).

מספר בחי אב בקריית-אוננו?

כיום מונה הישוב בקריית-אוננו והוא הגדול ביותר במועצה האזורית 1400 בחי אב, הננו מקוים כי לגמר שנה זו נגיע ל- 2000 בחי אב. בס"ה ישנן כ- 4900 נפשות. (לעומת 3500 במעברה)

עקר פרנסתם של תושבי הקרייה:

מרבית האנשים עסוקים בפקידות, מלאכה חעשיה ומסחר מספר קטן מאד (כ-10 במספר מחפרנסים מלולים) מחוסר חעשיה מקומית נאלצים רוב התושבים לנדוד אל מוז' לקרייה בחפשמ אחר עבודה.

עסקים בקריית-אוננו:

- בקריית-אוננו כיום:
- 12 חנויות מכולת.
- 10 מזנונים
- 4 איסליזים
- 7 חנויות כל-בו.
- 80 חנויות ירקות
- 4 מחלקי חלב
- 9 לולים
- 2 מאפיות
- 5 נגריות (מהן 3 מכניות)
- 5 חנויות לצרכי חשמל
- 5 חנויות לאינסטלציה טניטרית
- 4 מספרות
- 2 מסגריות מכניות
- 3 מכבסות
- 6 בחי מסחר לאריגים
- 7 ביח"ר לקרח.

כמו כן העסקויות שונות חפשויות כגון רופאים, רופאי שיניים עו"ד, מהנדס ארכיטקטים וכו'.

נציגי הקרייה במועצה האזורית:

- י. כהן - מטיעת מפא"י
- ש. זינף - " "
- ש. צדוק - " החימנים
- מ. מרקוביץ - " הדתיים
- ד. ארליך - " הרוח

הנ"ל נבחרו בבחירות שהחקימו מטעם משרד הפנים ביום 5.5.53.

מתי צורפה קריית-אוננו לשפוט המועצה האזורית:

באוגוסט 1950 עם הקמת המועצה האזורית.

שטח שפוט הועד המקומי כיום:

גושים 6491, 6492, 6493, 6494, 6495, 6496. בחחלה היו ברשות הועד המקומי אף הגושים 6490 ו-6497 אך אלה נותקו ממ בתקון לפקודת המועצות שפורסם ברשומות ועליהם הוקמה המעברה.

99
1
33

קריכה

מגן-8
2/1982
מ"ד

אנו מתקרבים לכביש שמקשר את צומת סביון עם צומת בר-אילן. בראשית שנות החמישים, הרבה לפני שנשלל הכביש, נבנה כאן בית הקולנוע הראשון. היה זה קולנוע-קפיץ אשר נזנח לאחר שהוקם אור-און במרכז קרית אונו. לפני שנים אחדות נחרשו אחרוני שרידיו.

כל השטח שמצפון לכביש שייך למועצה המקומית גבעת-שמואל. כעת נחצה (בזהירות!) את הכביש - ואנו בגבעת-ברכה, השכונה הוקמה ב-1947 לקליטת עולים פליטים. רבים מהם היו מעפילים שאניותיהם נתפסו בידי הבריטים והם הועברו למחנות מעצר בקפריסין. השכונה קרויה על שם ברכה פולד, חילת בפלמ"ח, אשר נהרגה בידי הבריטים ב"ליל ווינגייט". וזה סיפור המעשה: ב-25 במרץ 1946 היתה אמורה להגיע לנמל תל-אביב אונית המעפילים "קיסמט אדליה", ועל סיפונה 240 עולים, פליטי השואה מאירופה. באותם ימים אסרו הבריטים עליה יהודית לארץ ישראל, והעליה התנהלה במחתרת תחת השם עליה ב'. מיפקדת ההעפלה קבעה לאניה זו את השם "צ'רלס אורד ווינגייט" והוחלט, שבפעם זו תנסה ההגנה למנוע בכח את תפיסת האניה בחוף על ידי הבריטים. אלפי חברים בהגנה ובפלמ"ח גויסו. הם הוצבו עם נשק בבתים הצופים אל הנמל וקבעו מארבים ומחסומים בדרכים המובילות אליו. הבריטים הרגישו בפעילות החשודה והזעיקו תגבורת. במקום אחד נפתחה עליהם אש ובחילופי היריות נהרגה ברכה פולד. ה-ש"י, המודיעין של ההגנה, קלט שדר בריטי לפיו הם השתלטו על האניה במרחק 12 ק"מ מהחוף והיפנו אותה לנמל חיפה. בעקבות זאת הופסק המבצע. לאחר זמן נקבע שמה של ברכה פולד לאנית מעפילים אחרת, אשר הוגלחה גם היא לקפריסין אנשיה עלו ב-1947 והתישבו ברובם בגבעת ברכה. גבעת ברכה הוקמה כשכונה עצמאית: "רכבות" של ארבע דירות בנות חדר יחיד, פינת מטבח ושרותים. במשך הזמן נוספו צרכניה, מכולת בית-קפה שהיה מרכז חברתי פעיל, קופת חולים ובית ספר. השכונה צורפה לקרית אונו רק ב-1951. כיום השכונה מיועדת להריסה ולתכנון מחודש, ודירות שנעזבות נהרסות או נחסמות. שני בתי קומות כבר נבנו במסגרת זו. אנו פוגשים ברחוב הרצל, לשמאלנו הבית שהיה בעבר קופת-חולים, והוא מוקף עצים. כיום הוא משמש מרכז דתי וישיבה. מולו ניצב ב"ס "נבטים" לנערים מפגרים. במשך שנים אחדות בעבר שימש המבנה את הכיתות הנמוכות של ב"ס "ניר", והוא נקרא "הסניף".

אנו עולים לעבר מגדל המים השני בגילו בקרית-אונו. הגבעה גובהה 81 מ'. מגדל המים אינו עגול כמקובל אלא עשוי בדגם "בריצקר" כשם מתכננו. הוא נבנה ב-1951 וגם הוא כבר אינו בשימוש. למרגלותנו משתרע האמפיתאטרון. בזמנו היה כאן מוקד

נרשם: 11/2/48

מס' 99
מס' 1
מס' 33
מס' 5
מס' 12649

תחנת מידע לתולדות קרית אונו וע"ש קלמן פישר ממיסדי קרית א

אצ"מ - תיק: 12649

ק.ק.ל. 18.4.43 פנה יצקה בצלח לק.ק.ל.

הביע למכר 95 זאגן פונם ע"י הדגים של רסקו, הילק או רשם ע"ש אמוי אטיצני בצלח שהוא בקלטיה, היה מכרם למ הרבש למתנה על רכש האלים.

ק.ק.ל. השיבו לבצלח שישלח מפה ע"ש סמן דברום

ק - 22.7.43 כבק יצקה בצלח לק.ק.ל. מכר ע"ש קרשים ע"ש דברום הסמוכים לדברום בצלח. כאן בן צ"ן שדברם אצ"מ שמיאמח לביון הדגה.

ג"ר כחון

פונם זאכאניסקי 22 זאגן	פונם רוסניק 40-50 זאגן	אצ"מ באר של 35 זאגן	צ"מ כי א"מ	קס	קס	צ"מ פנמי
פונם זריה פנקל 20 זאגן						
פונם אצ"מ 94.52 ז						
פונם צניאס 86 זאגן						
מקום ארזים ס						
אצ"מ באר של סביבו 46						
אצ"מ רוסניק פונם	אצ"מ - כפר-אצ"מ					
ארז נאכר						
פונם הארזין 55 זאגן						
פונם קרנליקני 56 זאגן						
* פונם ארז						
פונם פלו						

* חלק קרית אונו: אצ"מ

הזחלים הטורפים של השפיריות. העלים הצפים הם של נהרונית צפה ובין גבעוליה נוכל אולי לראות את הבינית - דג שהובא לפני שנים אחדות לאכול את הצמחיה ואת האצות שבדפנות הברכה.

נמשיך במעלה השביל, נפנה לשמאל ונגיע אל עץ הזית הגדול. עצי זית יחידים פזורים בסביבתנו, ובגבול גבעת-שמואל גדל כרם זיתים. הזית הוא מהחשובים והיפים שבעצי ארצנו מאז ימי קדם. מפירותיו הפיקו את שמן הזית, אשר שימש למאכל, למאור, לרחצה, לרפואה, לתעשייה ולצרכי קודש. בשמן הזית משחו את המלכים, ומכאן גם המילה משיח. הזית הוא העץ הראשון אליו פנו העצים בבקשם מלך, במשל יותם שהזכרנו לעיל. הזית מאריך ימים מאד, ובארץ עצים בני הרבה למעלה מאלף שנה, הזית עץ מוגן בארץ, והחוק אוסר את כריתתו ועקירתו. מבסיס גזעו של הזית צומחים ענפים שאפשר להשרישם ולגדל מהם עצים חדשים, אלה נקראים גרופיות. הזית פורח בראשית הקיץ, מבשיל פירותיו בסופו, והפירות בתחילה ירוקים ובהבשילם הם שחורים. מקור זני הזית התרבותיים הוא באזורנו. כשבאו בני ישראל לארץ כבר מצאו בה "כרמים וזיתים אשר לא נטעת" (דברים ו', יהושע כד') הזית גדל בארץ גם כעץ בר.

נקיף את שדה תפוחי האדמה (אגב: תפוח האדמה אינו אלא גבעול מעובה, ועליו עלים דמויי קשקש. מחיקם מתפתחים לאחר זמן ענפים ושרשים). תפוחי האדמה, כמו העגבניות בנות אותה משפחה, הובאו מאמריקה לאירופה על ידי הספרדים, הכובשים הראשונים של ה"עולם החדש". כיון שרוב המינים במשפחה זו - הסולניים - הם רעילים, עבר זמן רב עד שהאירופאים הסכימו להוסיף את הירקות החדשים לתפריטם.

נפנה לעבר קרית אונו ונרד לאורך הפרדס. בפינת הפרדס ניצב עץ שקד גדול. יפה לראותו בפריחתו, עוד טרם הנצו העלים. ואמנם כך מתואר במקרא סדר ההתעוררות מתרדמת החורף: "והנה פרח מטה אהרן ויצץ ציץ ויגמול שקדים" (במדבר י"ז). מבין עצי הפרי הפורחים באביב, השקד הוא הראשון לפרוח (בחרפים חמים מקדים ופורח בינואר) ועל כן הוא סמל החריצות: "כי שוקד אני על דברי לעשותו" (ירמיה א'). בשבעת הקנים של מנורת הזהב של בית המקדש גולפו "שלושה גביעים משקדים... כפתור ופרח" (שמות כ"ה). שם נרדף לשקד הוא לוז. בין זני השקדים ישנם מרים ומתוקים. חוקרי הטבע הקדמונים האמינו שעל ידי הזרקת דבש לתוך הגזע ניתן להמתיק את פירותיו. בסוף המאה שעברה נטעו מושבות הברון מאות דונמים של שקדים, שהיה להם ביקוש גדול באירופה, אולם חשיבותם ירדה לאחר זמן מסיבות שונות.

עיריית קרית ארנו

5: 7 זמאג קרכה * 2
ארכיון היסטורי
רענן רשף
סילבי קרית ארנו

הארכיון ההיסטורי

מתנ"ס קרית ארנו

קרית ארנו

"גבעת ברכה" בת 60

לציון הקמתה, להכרת המקום יתקיים סיור רגלי.

ביום שבת 13.10.07 בשעה 10:00

נפגשים בפינת הרחובות רמז-קפלן
הציבור מוזמן- ללא הרשמה.

לפרטים:

03-6353770 - רענן רשף

הארכיון ההיסטורי קרית ארנו

עיריית קרית אוננו

מתנ"ס קרית אוננו

הארכיון ההיסטורי

קרית אוננו

"גבעת ברכה" בת 60

לציון הקמתה, להכרת המקום יתקיים סיור רגלי.

ביום שבת 13.10.07 בשעה 10:00

נפגשים בפינת הרחובות רמז-קפלן
הציבור מוזמן - ללא הרשמה.

לפרטים:

03-6353770 - רענן רשף

הארכיון ההיסטורי קרית אוננו

גולגולת אשכנזי 99
מ"ו 33

זמלן הרבה

"זמלן הרבה יולם כפרו אים קרית אלון.
נו" א 1954. א"ש הרבה פולק"

אבסיקון זמלן הרבה
דקולצאת / צקר - מסת

"...האכן, האכן אנציק דו לור צוקים אגלמיים
מ האג אביאלצמיה של האג הצמרי..."
בצמית : דר : קיצי, א. אסינע. ו. אפר
הבית פולק זמלן הרבה

אליהו אשכנזי זמלן הרבה